מאור עינים — חקת

וידבר ה׳ אל משה לאמר זאת חקת התורה וגו׳ ויקחו אליך פרה וגו׳. דנודע שהתורה היא אותיות ונקודות וטעמים ותגין, אך זה הוא בחי׳ התורה דאתגליא, כי כל זה אפשר לשכל אנושי להשיג כל אחד לפי מדריגתו, אך המאור שבה שעליו אמרו חז״ל המאור שבה מחזירן למוטב, הוא בחי׳ אי״ן שאין לו תפיסה, מפני שהוא למעלה מן הטעם, והוא המקור שממנו נביעת התורה שהוא הבורא ב״ה, שעל ידי זה, הוא והתורה אחד, וצריך כל אחד העוסק בתורה, לדבק את חיותו בהמאור שבה דייקא הנקרא אי״ן שהוא למעלה מן הטעם, כי לכך נקרא הטעמים של הנגינות טעמים, מפני שהן עדיין בבחי׳ שאפשר להשיג ולתת טעם, אף שהם דבר גבוה, אבל הפנימיות נקרא אי״ן, שאין לו טעם ותפיסה, וצריך הלומד לדבק באור הנשפע מבחינות אי״ן, ואז בוודאי מחזירו למוטב, מאחר שנדבק פנימיותו׳ באור פנימיות התורה, נעשה כסא להשראתו יתברך השורה בהתורה ושופע בתוכה, ואף שצריך בעת לימודה להבין מה שלומד ולהטעים בכדי שיבין הטעם, מכל מקום צריך גם כן להאמור בכדי שיהא שלימות הגמור, כי זה הוא אור הגנוז לצדיקים, כמו שאמרו רז״ל עמד וגנזו וכו׳, כאמור אצלנו במקום אחר. על כן צריך כל אחד שרוצה שתפעול בו התורה להחזירו למוטב, לחפש האור השופע שהתורה נגזרה ממנו, וזהו נקרא בחי׳ פרה, ע״ד שאמרו רז״ל יותר ממה שהעגל רוצה לינק פרה רוצה להניק, שהמשפיע מכונה בשם פרה, ואף זה האור הגנוז השופע בהתורה יוכנה בשם פרה, והתורה נקראת על שם משה, כמו (מלאכי ג׳, כ״ב) שכתוב זכרו תורת משה עבדי, וצריך ליקח בעת עסקו בתורה גם בחינות אי״ן האמור, להדביקו לבחינות תורה דאתגלייא שנקרא תורת משה, בכדי שיהא שלימות התורה כפי כוונת הבורא יתברך, ויאיר ויופיע אור הזך ומצוחצח בהאותיות שנקרא תורת משה. וזהו דבר אל בני ישראל וקחו אליך, פי׳ אל בחי׳ התורה שנקרא על שמך, תורה דאתגליא תורת משה, יקחו פרה אדומה, הבחינה שנקרא בשם פרה שהוא מקור השופע ומאיר בהתורה, ואדומה על שם זהרורית הגדולה ואור הזך שא״א להשיגו, ואז תמימה, יהיה שלימות גמור בכוונת הבורא יתברך. וגם אפשר שנקרא בחינה זו על שם שעדיין היא תמימה, כמאמר הבעש״ט כי אור הגנוז עדיין הוא תמים שלא הגיע לו שם אדם כי אם מעט מזעיר, כמ״ש (תהלים י״ט, ח׳) תורת ה׳ תמימה, תורת ה׳ פירוש בחי׳ התורה שנקראת על שם ה׳ ולא ע״ש משה תמימה שלא דרכו בה רבים ולא באו לזו המדריגה. אך בדורות הללו צריך כל אדם השלם להתאמץ ולהגיע לזה כאמור, וזהו אשר אי״ן בה מום מום הוא לשון חסרון, פי׳ בחינת אי״ן, הוא חסר בה בבחי׳ תורת משה, כל זמן שלא יתעורר האדם השלם לדבק א״ע לבחי׳ אי״ן הנ״ל, ומפני מה מפני אשר לא עלה עליה עול, שלא קיבל עליו עול מלכות שמים כראוי ולא הגיע לשלימות, אף בודאי שא״א לבוא לידי שלימות הגמור כי אם בענין זה, וזהו שתרגום אונקלוס דא גזירת אורייתא די פקיד ה׳, שצריך לבוא לבחי׳ שהתורה נגזרה ונחקקה משם ואז נקרא עובד ה׳ הגמור:

זאת התורה אדם כי ימות באוהל אמרו רז״ל אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה כו׳. ידוע כי יש ס׳ רבוא אותיות לתורה וכנגדן יש ס׳ רבוא שרשי נשמות, אף שיש בישראל כהנה וכהנה על כל פנים העיקר הם ס׳ רבוא שרשים ומותר באין מחילוק הניצוצות, וכל אחד מישראל יש לו אות בתורה, ואורייתא וקב״ה חד, והוא חלק אלוה שבקרב האדם הוא ממש אותו האות שמשם שורש נשמתו, והאות משפיע על האדם שפע וחיות הקדושה, וצריך לידע כי האות שורה בפה האדם, וכל אות כלול מכל התורה, נמצא שכל התורה בפה האדם, כי הלא ספר תורה שחסר ממנה אות אחת פסולה, ואינה נחשבת לתורה מטעם זה כי כל אות חשוב תורה בהצטרף כולם יחד, וכל עבודת ה׳ הכל הוא בזה, שצריך האדם לקרב לשרשו דהיינו התורה שהיא קומה שלימה תרי״ג מצות, והאדם כלול גם כן רמ״ח איברים ושס״ה גידים כנודע, וכמו שאם חסר אות אחת מן הס״ת אינה בשלימות, לכך אמרו רז״ל כל המאבד נפש אחת מישראל כאלו מאבד עולם מלא, וההיפך כל המקיים וכו׳ כאלו קיים עולם מלא והבן. ולכך אומרים קודם כל תפלה הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך וגו׳, כי הכל הוא אחדות גמור כמו התורה שנקראת תורה בהצטרף כל האותיות כולן, ואף אם רואה בחבירו שום דבר רע, ישנא הרע שבו, אך החלק הקדוש יאהבנו מאד כנפשו, כי הבעש״ט

נבג"מ אמר שהצדיק הגמור שאין רע בקרבו אין רואה שום רע על שום אדם, אך מי שרואה שום רע בחבירו, הענין הוא כמו שמסתכל במראה, אם פניו מטונפין רואה גם כן במראה כך, ואם פניו נקיים אינו רואה במראה שום דופי, כמו שהוא כך רואה, וזהו (ויקרא י"ט, י"ח) ואהבת לרעך כמוך, פי' כמוך כמו שאם יודע האדם בעצמו שום רע בקרבו משום הא אינו שונא את עצמו אף ששונא הרע שבקרבו, כך גם כן על חבירו, כי באמת הכל אחד,כי הלא גם לחבירו יש גם כן חלק אלוה כמוהו ויש לו אות בתורה. ואומות העולם נפשם הוא מצד הקליפה, לכך דבורם הוא גם כן קליפות כי רוב דבורם הוא ניבול פה או שאר דבורים כיוצא בו:

אך מהיכן להם הכח להקליפות להשפיע עליהם הדבור הוא מלשון הרע שמדברים ישראל או דברים בטלים לכך שקולה עון לשון הרע כנגד ג' עבירות עבודה זרה גילוי עריות ושפיכות דמים כי מכח זה בא הדבור והכח לאומות העולם אשר הם עובדי ע"ז ומגלין עריות ושופכים דמים ע"כ אמר הכתוב (תהלים ל"ד, י"ג) מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב ולא רע כאמור שיהיה בבחי' צדיק שאינו רואה רע שבחבירו נצור לשונך מרע סור מרע ואז ועשה טוב כי באמת העיקר הוא סור מרע דהיינו עזיבת החטא בלב שלם והחרטה כמאמר רז"ל המקדש את האשה על מנת שאני צדיק ונמצא רשע מקודשת מספק שמא הרהר תשובה וההרהור לבד מספיק לו שיקרא צדיק ולהבין הדבר מפני מה הוא כך:

הענין הוא כי בכל עבירה בורא מקטרג אחד ואיך בורא אותו אך מפני שכל עובר עבירה חושב מקודם במחשבה לעשותו ואז בורא נפש להקליפה ואחר כך כשעושה המעשה בורא הגוף ואחר כך כשמהרהר בתשובה מתקן ההרהור ומוציא את החיות מהקליפה ונשאר אבן דומם:

אך מפני מה נקרא עזיבת החטא בלב חרטה הוא מלשון חרט אנוש כי ידוע כי הוידוי בפה הוא העיקר וגם שיהא מן הלב כי הפוגם וחוטא מוחק כביכול אות שלו שמשם שורש נשמתו ונפסק מהקדושה וכשמתוודה בהדבור והדבור נמשך מן האות כאמור אזי מחדש את האות וכותבו מחדש מה שמחק והעיקר שיהא מן הלב כמו החרט דהיינו הקולמוס לא יכתוב בו אם לא יטבלנו בידו והלשון נקרא עט סופר כמ"ש (תהלים מ"ה, ב') לשוני עט סופר וגו' וצריך להצטרף אליו הלב בעיקר ואחר כך יעשה טוב ולא יחזור לסורו:

אך דברים הצריכים לו הגם שהם מענייני עולם הזה רק שהם מוכרחים דהיינו משא ומתן וכדומה הן גם כן עבודה כמו הכותב ס"ת צריך מקודם לעבד קלף מדבר גשמי מעור בהמה לעשות בתחלה כלי שמשרת האותיות עליהן כי אנחנו מגושמים לכך אנו צריכים כלי מגושם להשרות הקדושה עליו ואחר כך צריך לעשות עמודים לס"ת הנקרא עץ חיים על שם (משלי ג', י"ח) עץ חיים היא למחזיקים בה ע"ש שבעבורו אנו מחזיקין את האותיות כך צריך האדם העובד את ה' לעשות כלי בכל דבר הן משא ומתן הן בשאר דברי עולם הזה ההכרחים כי זה נקרא למחזיקים בה כי עבור זה יתקיים התורה כמ"ש אם אין קמח אין תורה אך יהיה הכל לעבודתו יתברך שלא יעשה בשביל עצמו כדרך השוטים והרשעים:

למשל אמרו בגמ' עושה צדקה בכל עת זה הזן ומפרנס וכו' אם הוא עושה לעבודתו יתברך דהיינו שחושב כי בהם גם כן חלק אלוה והקב"ה נתן לי החלקים והריני כגבאי ממונה עליהם לפרנסם ואם חושב כן הוא עבודה ואם עושה שלא בדעת אף שעושה אינה נחשב לכלום כמ"ש בגמרא שנים שצלאו את פסחיהם וכו' זה שאכלו לשם מצוה עליו נאמר צדיקים ילכו בם וזה שאכלו לשם אכילה גסה עליו נאמר ופושעים יכשלו בם אם כן עינינו הרואות שיש באפשרי שבדבר אחד שיעשו שניהם שוים אך מפני שהמכוון אינו שוה יהיה זה מקרב את עצמו באותו דבר אל השם יתברך וזה מתרחק כמו כן בכל דבר העיקר הוא המכוון כמ"ש (שם ג', ו') בכל דרכיך דעהו:

וזהו זאת התורה אדם כאמור אדם נקרא והחלק אלוה שבתוכו והוא האותיות מהתורה אך אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה עצמו דייקא פירש שלא יהיה כוונתו בשביל עצמו שימית את המחשבה שבשביל עצמו שלא יזכר לא יפקד אך הכל לעבודתו יתברך שמו: